

दैनिक

लुम्बिनी

निजी क्षेत्रबाट निरन्तर प्रकाशित पहिलो राष्ट्रिय दैनिक

हामी बोलेर मात्र
होइन पुर्‍याएर छाड्छौं

तपाईंको अत्यन्तै जरूरी चिठी एवं पार्सलहरू
नेपाल लगायत भारत र विश्वका प्रमुख शहरहरूमा
पठाउनु परेमा हामीलाई सम्भन्नुहोस् ।

सुपर काइनेटिक
कुरियर्स सर्भिस

ट्राफिक चोक हिमालयन
बैंकको साइड (सूर्य लाईफ इन्सोरेन्स भएको
गवन) फोन:- ०७१५४२५७१

वर्ष ३७ | अंक ९१ | बुटवल | २०८१ चैत १५, गते शुक्रबार

नेपाल संवत् ११४५ | Friday Mar. 28, 2025

पृष्ठ ४

मूल्य रु. ६ मात्र

Lumbini

आज काठमाडौंमा गणतन्त्रवादी र राजावादीको शक्ति प्रदर्शन

बुटवल । आज काठमाडौंमा गणतन्त्रवादी र राजावादीले शक्ति प्रदर्शन गर्दैछन् । उत्थकाका विभिन्न ठाउँहरूबाट नारा जुलुससहित सभा गर्ने उनीहरूको तयारी छ ।

गणतन्त्रवादीको नेतृत्व समाजवादी मोर्चा (माओवादी केन्द्र, नेकपा एकीकृत समाजवादी, नेपाल समाजवादी पार्टी र विप्लव नेतृत्वको नेकपा)ले गरेका छन् ।

राजावादीहरूको नेतृत्व पूर्वपञ्च ८६ वर्षीय नवराज सुवेदीले गरेका छन् । तर प्रदर्शनको कमाण्डर भने मेडिकल व्यवसायी दुर्गा प्रसाईंलाई तोकिएको छ ।

गणतन्त्रवादी र राजावादीलाई सकेसम्म आमने-सामने हुनै नदिन दुवै पक्षलाई प्रदर्शन गर्नका लागि अलग-अलग ठाउँ तोकिएको छ ।

काठमाडौंका प्रमुख जिल्ला अधिकारी ऋषिराम तिवारीका अनुसारसमाजवादी मोर्चालाई प्रदर्शनीमार्गमा र राजावादीहरूलाई तीनकुनेमा सभा गर्ने ठाउँ नै तोकिएको छ ।

काठमाडौं उपत्यका प्रहरी कार्यालय रानीपोखरीका प्रमुख तथा एआईजी टेकबहादुर तामाङका अनुसार आज २५ सय प्रहरी खटाइने छ । आवश्यकता अनुसार यसको संख्या समेत बढ्न सक्ने उनी बताउँछन् ।

३० हजार घुससहित इन्स्पेक्टर पक्राउ

बुटवल । अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले घुस रकमसहित रुपन्देहीमा कार्यरत एक जना प्रहरी नायब निरीक्षक (सई) लाई नियन्त्रणमा लिएको छ ।

बुटवलस्थित अख्तियार कार्यालयबाट खटिएको टोलीले प्रहरी चौकी हाटी वनगाईं दुर्गौलियामा कार्यरत सई खिमबहादुर खड्कालाई ३० हजार रुपैयाँ घुस रकमसहित नियन्त्रणमा लिएको हो ।

रुपन्देहीको दुर्गौलिया नाका हुँदै भारतबाट अवैधरूपमा परायसी सामान भित्र्याउन सहजीकरण घुस लिइसकेको अवस्थामा खड्कालाई मायादेवी गाउँपालिका-६ बाट बुधबार नियन्त्रणमा लिएको अख्तियारले जनाएको छ ।

खड्कामाथि थप अनुसन्धान भइरहेको आयोगले जनाएको छ ।

दुई पार्टीले चाहेर संविधान संशोधन हुँदैन : गृहमन्त्री

भैरहवा । गृहमन्त्री रमेश लेखकले एक दुई पार्टीले चाहेर संविधान संशोधन गर्न सकिने बताएका छन् ।

नेपाली कांग्रेस क्षेत्रीय कार्यसमिति क्षेत्र नम्बर ३, रुपन्देहीले बिहीबार भैरहवामा आयोजना गरेको भेटघाट तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रममा बोल्दै मन्त्री लेखकले पार्टीहरूको बिचमा व्यापक संवाद र छलफल गरेर सहमतिको वातावरण बनाएर पहिचान गरेको विषयवस्तुमा कहाँ कहाँ संशोधन गर्ने हो संशोधन गरेर अगाडि बढ्ने बताए । उनले भने-‘यो काम चरणबद्ध रूपले गर्नुपर्छ भोलि बिहानै गरिने होइन १० वर्षको अभ्यासमा सबल र दुर्बल पक्षको पहिचान गरी सबैदलहरूको बिचमा विचार विमर्श गरी साम्ना अवधारणा बनाई सोहीअनुसार वैधानिकता प्रक्रियालाई प्रारम्भ गरिने छ ।’

कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य समेत रहेका नेता लेखकले कांग्रेसको नेतृत्वमा यो संविधान बनेको र संविधान र यो व्यवस्था जोगाउन सबैभन्दा ठूलो दायित्व कांग्रेसको नै भएको दाबी गरे ।

गृहमन्त्री रमेश लेखकले लोकतन्त्रको विकल्प निरंकुशता हुनै नसक्ने दाबी गरे ।

» बाँकी ३ पेजमा

पूर्व राष्ट्रपति भण्डारी तीन दिन रूपन्देहीमा

लुम्बिनी संवाददाता

भैरहवा

पूर्व राष्ट्रपति विद्या भण्डारी विभिन्न कार्यक्रममा सहभागी हुन रुपन्देही आएकी छिन् । उनी तीन दिनसम्म रुपन्देही बस्ने कार्यक्रम रहेको छ ।

भण्डारी भैरहवा आउँदा उनलाई एयरपोर्टदेखि भैरहवास्थित होटल सिद्धार्थ भिलासामसम्म ल्याउन एमाले नेता-कार्यकर्ताहरू पुगेका थिए ।

बिहीबार बिहान काठमाडौंबाट भैरहवा ओर्लिएकी पूर्वराष्ट्रपति भण्डारी बिहीबार साँझ पाल्पाको तिनाउ गाउँपालिका ३ बसन्तपुरस्थित प्रख्यात शक्तिपीठ कामाख्या देवी मन्दिर दर्शन गरेकी छिन् । उनी लुम्बिनी केबलकारको यात्रा गरी कामाख्या देवी मन्दिर पुगेकी हुन् ।

मन्दिरमा दर्शनपछि मूल पुरोहित सुरेश शर्मा पौडेलबाट टिका र प्रसाद ग्रहणपछि पूर्व राष्ट्रपति भण्डारी भैरहवा फर्केकी छिन् । भण्डारी भैरहवास्थित पाँचतारे होटल सिद्धार्थ भिलासामा बस्ने छिन् ।

पूर्व राष्ट्रपति भण्डारी मन्दिर दर्शनका लागि आउँदा नेकपा एमालेका केन्द्रीय स्तरका नेता र जिल्ला तथा प्रदेशका जनप्रतिनिधिको बाक्लो उपस्थिति थियो । पूर्व राष्ट्रपति भण्डारीलाई लुम्बिनी केबलकारका स्थानीय लगानीकर्ता तेजप्रसाद सुनार,अपरसन म्यानेजर डिएन कायस्थ सैजुलगायतले स्वागत गरेका थिए ।

भण्डारीसँग नेकपा एमालेकी सचिव एवं लुम्बिनी इन्चार्ज पद्मा अर्याल, लुम्बिनीका पूर्व मुख्यमन्त्री एवं पोलिटब्युरो सदस्य लिला गिरी, पूर्व राष्ट्रियसभा सदस्य खिमलाल भट्टराई, पूर्व प्रदेशसभा सदस्य दीधारा न्यौपाने, प्रदेशसभा सदस्य जानकी न्यौपाने, जिल्ला अध्यक्ष यज्ञ गैरे, बुटवल उप-महानगरपालिकाकी उप-प्रमुख सावित्रा अर्याल, सिद्धार्थनगरकी उप-प्रमुख उमा अधिकारी, बुटवलकी पूर्व उप-प्रमुख गोमा आचार्यलगायत उपस्थित थिए ।

सिद्धार्थ भिलासामा लुम्बिनी प्रदेशका अध्यक्ष राधाकृष्ण कँडेल, प्रतिनिधिसभा सदस्य बासुदेव धिमरे, कृष्णगोपाल श्रेष्ठलगायत आफ्ना थिए । शुक्रबार लुम्बिनी विकास क्षेत्रमा निर्माण गरिने बिहारको शिलान्यास गर्ने र शनिबार यस क्षेत्रका महिला जनप्रतिनिधिसँगको अन्तरसंवाद भए पनि त्यसअघि उनले नेकपा एमालेको विभिन्न तहमा रहेका नेता-कार्यकर्ताहरूसँग भेटघाट सुरु गरेकी छिन् । अहिलेसम्म खुलेर एमालेको राजनीतिमा नदेखिए पनि उनले भित्रिभित्र आफ्नो पक्षमा माहोल बनाइरहेको एमाले नेताहरूले नै सार्वजनिक गरिरहेका छन् ।

भण्डारीले भैरहवामा रहँदासम्म लुम्बिनी प्रदेशका विभिन्न जिल्लाका अध्यक्ष, यहाँका केन्द्रीय सदस्य, प्रभावशाली नेताहरू, युवा, विद्यार्थी र महिला संघका नेताहरूसँग छलफल गर्ने बताइएको छ ।

भण्डारी शुक्रबार बुद्धजन्मस्थल लुम्बिनीमा हुने कार्यक्रममा

सहभागी हुने छिन् भने शनिबार भैरहवामा लुम्बिनी प्रदेशका स्थानीय र प्रदेशका महिला जनप्रतिनिधिको महिला सशक्तिकरण कार्यक्रममा सहभागी हुँदैछिन् । भैरहवाको कार्यक्रम पूर्व राष्ट्रपति भण्डारीकै सुभावअनुसार राखिएको नेकपा एमालेबाट निर्वाचित रुपन्देहीकै एक पालिकाकी उप-प्रमुखले बताइन् ।

सिद्धार्थनगर नगरपालिकाको आयोजनामा हुने महिला नेतृहरूबिचको अन्तरसंवाद कार्यक्रममा नेपाली कांग्रेसको तर्फबाट केन्द्रीय सदस्य गङ्गा शाही, नेकपा (एमाले) बाट पार्टी केन्द्रीय सचिव तथा पूर्वमन्त्री पद्मा अर्याल र नेकपा (माओवादी केन्द्र) को तर्फबाट पूर्व सञ्चारमन्त्री रेखा शर्मा वक्ताको रूपमा आमन्त्रण गरिएको छ । कार्यक्रममा लुम्बिनी प्रदेशका महिला सांसद, स्थानीय तहका महिला प्रमुख उपप्रमुख, महिला अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महिला वडाध्यक्ष र महिला कार्यपालिका सदस्यलाई आमन्त्रण गरिएको अयोजक सिद्धार्थनगर नगरपालिकाकी उप-प्रमुख उमा अधिकारीले बताइन् ।

महिला जनप्रतिनिधिविच कार्य सम्पादनमा आइपरेका समस्या, समाधान, उपलब्धि, भावी सम्भावनालगायतका विषयमा केन्द्रित रहेर अन्तरसंवाद कार्यक्रमको आयोजना गरिएको सिद्धार्थनगर नगरपालिकाले जनाएको छ ।

भण्डारी १७ गते काठमाडौं फर्किने तालिका छ ।

सरकारविरुद्ध विपक्षीको मोर्चाबन्दी

बुटवल । विद्युत् प्राधिकरणबाट कुलमान घिसडलाई हटाउने सरकारको निर्णयको विरोधमा विपक्षी दलले मोर्चाबन्दी गरेका छन् । विपक्षीको विरोधले बिहीबार संघीय संसदका दुवै बैठक बस्न सकेन । विपक्षीले प्रधानमन्त्रीले रोष्टमबाट जवाफ दिनुपर्ने माग राख्दै बुधबार संसद बैठक अवरुद्ध गरेपछि बिहीबारको बैठक बस्न नसकेको हो । प्रधानमन्त्री ओली संसदमा जवाफ दिने मुडमा छैनन् ।

प्रतिनिधिसभाको बैठक बिहीबार बस्दै नबसी शुक्रबारसम्मको लागि सूचना टाँस गरेर स्थगित भयो भने राष्ट्रियसभा पनि विपक्षीको अवरोधको कारणले अघि बढ्न सकेन । सडकमा अलग अलग बाटोमा उभिए पनि कुलमानको विषयमा भने सदनमा एकैठाउँमा उभिएका छन् । सडकमा भने राजावादी र गणतन्त्रवादी दलहरूले एकअर्काका विरुद्ध शक्ति प्रदर्शन गर्दैछन् ।

बुधबार एउटा कर्मचारी हटाइयो, अर्को नियुक्ति गरियो सिकियो भन्ने जवाफ दिएका ओलीले बिहीबार कुनै इस्तीफा नै संसद अवरुद्ध पारेको आरोप लगाए । अध्यादेशहरू १८ गतेभित्र राष्ट्रपतिबाट हस्ताक्षर नभए कानुनविहीनतामा देश फस्ने भएकाले विपक्षी दलहरूले सदन रोकेको उनको भनाइ छ । उनले विपक्षी दलहरूले चिसै पानीमा नुहाउनुपर्ने भएकाले धेरै उत्तेजित नहुन चेतावनी दिए ।

सरकारको निर्णयविरुद्ध कुलमान सर्वोच्च अदालत गइसकेका छन् । एमालेका प्रमुख सचेतक महेश बर्तौलाले विपक्षी दलहरूले सदनमा अवरोध गरेर अदालतलाई प्रभावित पार्न खोजेको बताए ।

संसद भवन परिसरमा सञ्चारकर्मीहरूसँग कुरा गर्दै कुलमान बर्खास्तीको विषय अदालतको क्षेत्राधिकारभित्र प्रवेश गरिसकेको प्रतिपक्षी दलहरूले संसद अवरोध गर्नु संविधान विपरीत भएको

उनको भनाइ छ ।

‘प्रतिपक्षी दलहरूले उठाएको विषयमा सरकार जवाफ दिन तयार छ । तर, व्यक्ति विशेषको जवाफ माग गर्नु बेठक हो । प्रधानमन्त्रीले जवाफ दिनुहुन । विभागीय मन्त्री वा उपप्रधानमन्त्रीले जवाफ दिने जानकारी गराएपनि विपक्षी दलले अस्वीकार गरेका छन् ।’-उनले भने ।

कांग्रेस महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्माले पनि अदालतमा विचारार्थीन विषयमा अनावश्यक बखेडा फिर्केको बताए । उनले भने-‘संसद प्रतिपक्षले अवरुद्ध गरेको छ र प्रधानमन्त्रीले संसदमा जवाफ दिनुपर्छ भनेको छ । यसबारेमा मेरो टिप्पणी के छ भने यो विषय अब अदालतको विषय भइसक्यो । सम्मानित अदालतमा गइसकेको विषयमा संसद अवरोध गर्नु उचित हुँदैन ।’

माओवादीका सांसद सुदन किराँतीले विद्युत् प्राधिकरणबाट कुलमान घिसडलाई हटाउने निर्णयको सरकारले ठूलो मूल्य चुकाउनुपर्ने चेतावनी दिए ।

राजनीतिक प्रतिशोधकै कारणले हटाइएको छ । त्यसैले संसदमा आएर प्रधानमन्त्रीले जवाफ त दिनुपर्छ । प्रधानमन्त्रीले जवाफ दिएपछि हामी सौचीला । उहाँबाट चित्तबुझ्दो जवाफ दिनुपर्छ । प्रधानमन्त्रीले जवाफ नदिएसम्म अवरोध हट्दैन । चल्न दिँदैनौं ।’-उनले भने ।

राप्रपाका प्रमुख सचेतक ज्ञानेन्द्र शाहीले कुलमानबारेको निर्णयको स्पष्टीकरण प्रधानमन्त्रीले जवाफ दिनेपर्छ । हामीले संविधान र संसदको नियमावलीमा स्पष्ट लेखेका छौं । सरकार संसदप्रति उत्तरदायी हुने भनेर, त्यो लेखिसकेपछि संसदमा उठेको प्रश्नको जवाफ प्रधानमन्त्रीले दिनुपर्छ । बाहिर गएर जवाफ दिने होइन । संसदको रोष्टमबाटै दिनुपर्छ, हामीलाई चाहियो ।’

उनले सरकारले विद्युत् प्राधिकरणको बर्खास्त रकम नउठाउने षड्यन्त्र गरेर कुलमानलाई हटाएको आरोप लगाए ।

प्रो. मञ्जु एण्ड सन्स

फोन: ०७१-५३५३१७
८८५७०६०३६८, ८८५७०६०३८४

KKJ न्यू कुमकुम ज्वेलर्स

वि.पि. चोक, बुटवल-४, रुपन्देही

विगत १५ वर्षदेखि तपाईंको सेवामा समर्पित

स्वदेशी तथा विदेशी डिजाइनका शुद्ध सुन चाँदीबाट बनेका गर-गहनाको एकमात्र विश्वासिलो पसल

पुराना गहनाहरू संग नयाँ गहना साट्नुका साथै खरिद विक्री गर्नुपरेमा हामीलाई सम्भन्नुहोस्

सम्पादकीय

आशा जगाउने उद्योगी

विद्युतीय तार उत्पादनमा अग्रणी लिट्मस केबल उद्योगले आयात प्रतिस्थापन गर्नेगरी नेपालकै पहिलो आल्मुनियम रड प्लाण्ट सञ्चालनमा ल्याएको छ । पश्चिम नवलपरासीको रामग्राममा स्थापना भएको उद्योगले वार्षिक २० हजार मेट्रिकटन आल्मुनियम रड उत्पादन गरी आयात पूर्ण विस्थापित गरी निर्यात समेत गर्ने योजना बनाएको छ । औद्योगिक वातावरण नभएको भन्दै उद्योगी निराश भएका बेला निर्यात समेत गर्ने गरी ठूलो लगानीमा उद्योग स्थापना हुनुलाई सकारात्मक मान्नुपर्छ ।

अहिले नेपालमा ८ हजार मेट्रिकटन आल्मुनियम रड भारत र थाइल्याण्डबाट आयात भइरहेको छ । उद्योगले वार्षिक २० हजार मेट्रिकटन आल्मुनियम रड उत्पादन गर्ने लक्ष्य लिएकाले आयात प्रतिस्थापन हुने नै छ, निर्यात पनि हुनेछ ।
बुटवल औद्योगिक क्षेत्रमा सञ्चालन भइरहेको लिट्मस केबल इण्डष्ट्रिजले अन्तर्राष्ट्रिय गुणस्तरको विद्युत् तार, केबल र कण्डक्टर निर्माण गर्दै आएको छ । लिट्मसले उत्पादन गरिरहेको विद्युत् तार, केबल र कण्डक्टरले मुलुकमा भइरहेको विद्युत् तार आयातलाई प्रतिस्थापन गरेको छ । मुलुकलाई विद्युत् तारमा आत्मनिर्भर बनाएको छ ।
बुटवल औद्योगिक क्षेत्रभित्रको दुई बिधा क्षेत्रफल लिट्मसलाई अपर्याप्त भएपछि रामग्राममा नयाँ प्लान्ट सुरु गरेको उद्योगीले बताएका छन् । पहिले ४ सय केभीए कण्डक्टर तार आयात गर्नुपर्ने अवस्थाको अन्त्य गर्ने, त्यसपछि नेपालमा आवश्यक सबै प्रकारका हाइटेन्सन कण्डक्टर उत्पादन गरेर आयात प्रतिस्थापन गर्ने उद्योग सञ्चालकको योजना छ ।

स्वदेशी उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्न र उद्योगको क्षमता विस्तारका लागि सरकारले आवश्यक नीतिगत सुधार पनि गरेको छ । सरकारले व्यवसायिक वातावरण बनाउन एक दर्जन कानुन संशोधनदेखि स्वदेशी बस्तुको प्रवर्द्धन गर्न निर्देशिका ल्याएको छ । कानुन संशोधन र स्वदेशी वस्तुको प्रवर्द्धन गर्न निर्देशिकाले औद्योगिक वातावरणका ढोका खोलेकाले निराशा हैन, अपार संभावना छ भन्ने मानसिकताले उद्योगीले नयाँ संभावनाको खोजी गरी लगानी बढाउनुपर्छ ।

मुलुकमा केही भएको छैन, केही हुँदैन, गर्नका लागि वातावरण छैन भन्ने भाष्य निर्माण गरेर निराशाको खेती गर्नेहरुका लागि उद्योगी रोहित गुप्तासहितको अग्रसरताले दरिलो जवाफ दिएको छ । सरकारले नीतिगत सुधार गरेकोले उद्योगीले चाहे गर्न सक्छन् भन्ने सन्देश दिन सफल भएका छन्, उद्योगी गुप्ता ।
सरकारले आयात प्रतिस्थापन गर्ने र उत्पादन निर्यात गर्ने उद्योगको कच्चा पदार्थ आयातमा सहुलियत दिने र स्वदेशी उद्योगबाट उत्पादित वस्तुको बजार सुनिश्चित गर्न आयात हुने सामानमा भन्सार कडाइ अपरिहार्य छ ।

नेप्से परिसूचक ४१ अङ्कले बढ्यो

काठमाडौँ । यो साता कारोबारको अन्तिम दिन बिहीबार पुँजीबजारमा उल्लेख्य सुधार देखिएको छ । नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज (नेप्से) परिसूचक ४१ दशमलव ४३ अङ्कले बढेर दुई हजार छ सय ६३ दशमलव ३० को विन्दुमा कायम भएको हो । यो एक दशमलव ५८ प्रतिशतको वृद्धि हो ।

तीन सय नौ कम्पनीको १७ लाख ७२ हजार एक सय ९६ किता शेयर ५५ हजार चार सय ४२ पटक खरिदबिक्री हुँदा १ पाँच अर्ब २२ करोड ३० लाख ८३ हजार बराबरको कारोबार भएको नेप्सेले जनाएको छ ।

सबै समूहको उपसूचक हरियो देखिएको छ । व्यापार समूह सबैभन्दा बढी छ दशमलव नौ प्रतिशतले बढेको छ । बैङ्किङ शून्य दशमलव १०, विकास बैँक एक दशमलव १०, वित्त एक दशमलव ३०, होटल तथा पर्यटन शून्य दशमलव ४४, जलविद्युत् एक दशमलव शून्य नौ र लगानी समूह दुई दशमलव २०

प्रतिशतले बढेको छ ।

त्यस्तै जीवन बिमा एक दशमलव ७१, उत्पादन तथा प्रशोधन शून्य दशमलव १२, लघुवित्त दुई दशमलव २२, म्युचुअल फण्ड शून्य दशमलव ३७, निर्जीवन बिमा शून्य दशमलव ८५ र अन्य समूह एक दशमलव ७४ प्रतिशतले बढेको छ ।

कारोबारमा गुराँस लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड र श्रीजनशील लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडको शेयर मूल्यमा सकारात्मक सर्किट लागेको छ । सबैभन्दा बढी कुमारी सबल योजनाको शेयर मूल्य एक दशमलव ८२ प्रतिशतले घटेको छ ।

कारोबार रकम र कारोबार भएका शेयर संख्याका आधारमा सबैभन्दा बढी हिमालयन रिइन्भेस्टर्स लिमिटेडको १५१ करोड १८ लाख १७ हजार सात सय १४ बराबरको पाँच लाख आठ हजार आठ सय ६० किता शेयर किनबेच भएको छ ।

सर्वसुलभ तरकारीहरुमध्येको एक हो, फर्सी । फल्ने सिजनमा गड्डा भनेर चिनिने कलिलो फर्सीको तरकारी खान सकिन्छ भने नफल्ने सिजनका लागि पाकेको फर्सी भण्डारण गरी राखेर पनि खान सकिन्छ । यस अर्थमा यो बाह्रै महिना खान सकिने तरकारीमा पर्दछ ।

कतिपय मानिसहरु त फर्सीको नाम सुन्नेबित्तिकै तर्सिने पनि गर्छन् । तर वास्तवमा भन्ने हो भने फर्सी तर्सिनुपर्ने तरकारी कदापि होइन, यो त सकेसम्म सबैले खोजीखोजी खानुपर्ने तरकारीहरुमध्येको एक हो । आउनुहोस्, हामी पनि फर्सी खानुको स्वास्थ्य-फाइदाहरुबारे जानीराखौँ ।

बिटा क्यारोटिनको खानी

आफ्ना सुन्तला रंगका साथीहरु गाजर र सकरखण्ड जस्तै, फर्सी पनि बिटा क्यारोटिनको खानी हो । बिटा क्यारोटिन भनेको हाम्रो शरीरको लागि अति उपयोगी एन्टिअक्सिडेन्ट हो । हामीले खाएको फर्सीबाट प्राप्त हुने यस एन्टिअक्सिडेन्टलाई हाम्रो शरीरले भिटामिन ए मा परिवर्तन गर्छ। सबैलाई थाहा भएकै कुरा हो- भिटामिन ए हाम्रो लागि अत्यावश्यक भिटामीनहरुमध्येको एक हो । यो भिटामीन आँखालाई र हाम्रो दृष्टि क्षमतालाई स्वस्थ राख्न, शरीरमा किटाणुहरुको आक्रमणलाई रोक्न र प्रजनन् प्रणालीलाई सही ढङ्गले काम गर्न अति उपयोगी हुने गर्छ । यसले हाम्रो मुटु, फोक्सो, मिर्गौला र अन्य आन्तरिक अंगहरुलाई स्वस्थ राख्न पनि मद्दत गर्छ ।

आँखाको दृष्टि राम्रो बनाउँछ

एक कप फर्सीले तपाईंलाई तपाईंको दैनिक सिफारिश गरिएका भिटामिन एको २००% मात्रा प्रदान गर्न सक्छ । भिटामिन एले तपाईंलाई स्वस्थ आँखा राख्न र विशेष गरी कम प्रकाशमा स्पष्ट देख्नमा मद्दत गर्छ । यस अर्थमा आँखा स्वस्थ राख्न तथा कमजोर दृष्टि भएकाहरुले फर्सी खानु लाभदायक हुन्छ ।

क्यान्सरको जोखिम कम गर्छ

फर्सीको माध्यमबाट प्राप्त हुने भिटामिन एले गर्ने अर्को उपयोगी काम भनेको यसले केही प्रकारका क्यान्सर, जस्तै फोक्सो वा प्रोस्टेट क्यान्सरको जोखिम कम गर्छ । रोचक कुरा के छ भने, भिटामिन एको सप्लिमेन्टबाट भन्दा फर्सी लगायतका खानेकुराहरुमा प्राकृतिक रुपमा पाइने भिटामीन ए क्यान्सरको जोखिम कम गर्न बढी प्रभावकारी हुने गर्छ ।

प्रतिरक्षा प्रणालीलाई सुदृढ तुल्याउँछ

फर्सीमा बिटा क्यारोटिनका अलावा भिटामिन सी, भिटामिन ई, आइरन, र फोलेट जस्ता स्वस्थ शरीरका लागि अत्यावश्यक तत्त्वहरु पनि पर्याप्त मात्रामा पाइने गर्छ । यी सबै तत्त्वहरुले हाम्रो शरीरको प्रतिरक्षा प्रणालीलाई बलियो बनाउने काम गर्छ । शरीरको रोग प्रतिरक्षा प्रणाली बलियो हुनु भनेको बाहिरी किटाणुहरुको हमलाबाट शरीर सुरक्षित रहनु तथा शरीरमा लागेका चोटपटकहरु चाँडो निको हुनु पनि हो । यस अर्थमा पनि हामीले आफ्नो खानेकुरामा फर्सीलाई समावेश गर्नु अति उत्तम कुरा हो ।

पोटासियमको खानी

फर्सीमा पाइने एउटा मुख्य तत्त्व पोटासियमले पनि हो । पोटासियमले रक्तचाप घटाउन सहयोग गर्छ । फर्सीका बीउहरुमा पनि खनिज र प्लान्ट स्टेरोल्स पर्याप्त मात्रामा पाइन्छ, जसले शरीरमा फाइदा गर्ने कोलेस्ट्रॉलको स्तर वृद्धि गर्न र रक्तचापलाई पनि कम राख्न मद्दत गर्छ ।

त्यसैगरी, फर्सीमा पर्याप्त मात्रामा पाइने पोटासियमले हृदयघात, मिर्गौलाका पथथरी र टाइप २ मधुमेहको जोखिमलाई कम गर्न सक्छ । त्यसैगरी, पोटासियमले हड्डीहरुमा खनिज घनत्व पनि बढाउन सहयोग गर्छ । यसरी फर्सीको नियमित सेवनले हाम्रो हड्डीलाई स्वस्थ र मजबूत राख्ने काममा पनि सहयोग गर्छ ।

पेटको बोसो घटाउँछ

फर्सीमा फाइबरको मात्रा धेरै हुन्छ र क्यालोरी कम हुन्छ । यसको अर्थ के हो भने यसले हाम्रो पाचन प्रणालीलाई स्वस्थ राख्न मद्दत गर्छ । क्यालोरी कम हुने हुनाले यसले हाम्रो भोकलाई शान्त पारे पनि अनावश्यक रुपमा क्यालोरी जम्मा हुन दिँदैन । यस अर्थमा पोषक तत्वले भरिपूर्ण फर्सी मोटोपनले चिन्तित व्यक्तीहरुका लागि खानेकुराको एउटा राम्रो विकल्प हो । हाम्रो आहारमा फर्सी समावेश गर्दा प्राप्त हुने फाइबरको वृद्धि पनि पाचन प्रक्रिया नियमित बनाउँछ र पेटको बोसो घटाउन सहयोग गर्छ ।

निद्रामा सुधार गर्छ

फर्सीका बीउमा ट्रिप्टोफन नामक एमिनो एसिड हुन्छ, जसले सेरोटोनिन नामक रासायनिक पदार्थ बनाउन मद्दत गर्छ। सेरोटोनिनले हामीलाई आनन्दित महसुस गराउने काम च गर्छ नै साथसाथै यसले राम्रो निद्रा लगाउने काम पनि गर्छ । त्यसैले राम्रो निद्रा नलाग्नेहरुका लागि पनि फर्सीको सेवन एउटा उत्तम विकल्प हुन सक्छ ।

स्वस्थ छाला

फर्सीमा रहेको बिटा क्यारोटिनको एन्टिअक्सिडेन्ट शक्तिले तपाईंको छाला स्वस्थ राख्न मद्दत गर्छ । यसले विशेष गरी उमेरको वृद्धिसँगै छालाको स्वास्थ्यमा पर्ने असर र नकारात्मक प्रभावहरुलाई काम गर्न सहयोग गर्छ । त्यसैले छालाको सुन्दरता र स्वास्थ्यको लागि पनि फर्सीको नियमित सेवन फाइदाजनक नै हुनेा गर्छ ।

स्वस्थ मुटु

माथि हामीले उल्लेख गरिसकेका छौं कि फर्सीमा पर्याप्त मात्रामा फाइबर पाइन्छ । फाइबरयुक्त खानेकुराहरुको सेवनले मुटुलाई स्वस्थ राख्छ र हृदय रोगको जोखिमलाई कम गर्छ । त्यसो त फर्सीमा पाइने फाइबरले मात्र हैन, यसमा पाइने पोटासियम र भिटामीन एले पनि मुटुलाई स्वस्थ राख्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छ ।

तिन बहादुर कुँवर

गणतन्त्र र राजावादीबिचको यो तनावपूर्ण अवस्थामा सरकारले फेरि अर्को विवाद उठाएर अर्को समस्या खडा गरेको छ । जसको विरुद्ध अहिले देशज्यापी सडकदेखि सदनसम्म आवाज उठेको छ । सरकार खासगरी कांग्रेस एमालेका विरुद्ध आम दल यतिसम्मकि पूर्व पञ्चे-राजावादी सब एक भई आन्दोलित बन्न थालेका छन् । यसले गणतन्त्र विरोधीको माहोललाई अन्यत्र मोडन थालेको छ । कतै यसले पूर्व राजा र राजावादीहरुलाई फाइदा पुर्‍याउने त होइन ? हेक्का राखौँ, एउटा सामान्य विद्यार्थीको माग पछि उठेको आन्दोलनको भेलले बंगलादेशमा के भयो ?

तर धेरैजनालाई फर्सीको तरकारी मन नपर्न पनि सक्छ । कतिपय मानिसहरु त फर्सीको नाम सुन्नेबित्तिकै तर्सिने पनि गर्छन् । तर वास्तवमा भन्ने हो भने फर्सी तर्सिनुपर्ने तरकारी कदापि होइन, यो त सकेसम्म सबैले खोजीखोजी खानुपर्ने तरकारीहरुमध्येको एक हो । आउनुहोस्, हामी पनि फर्सी खानुको स्वास्थ्य-फाइदाहरुबारे जानीराखौँ ।

बिटा क्यारोटिनको खानी

आफ्ना सुन्तला रंगका साथीहरु गाजर र सकरखण्ड जस्तै, फर्सी पनि बिटा क्यारोटिनको खानी हो । बिटा क्यारोटिन भनेको हाम्रो शरीरको लागि अति उपयोगी एन्टिअक्सिडेन्ट हो । हामीले खाएको फर्सीबाट प्राप्त हुने यस एन्टिअक्सिडेन्टलाई हाम्रो शरीरले भिटामिन ए मा परिवर्तन गर्छ। सबैलाई थाहा भएकै कुरा हो- भिटामिन ए हाम्रो लागि अत्यावश्यक भिटामीनहरुमध्येको एक हो । यो भिटामीन आँखालाई र हाम्रो दृष्टि क्षमतालाई स्वस्थ राख्न, शरीरमा किटाणुहरुको आक्रमणलाई रोक्न र प्रजनन् प्रणालीलाई सही ढङ्गले काम गर्न अति उपयोगी हुने गर्छ । यसले हाम्रो मुटु, फोक्सो, मिर्गौला र अन्य आन्तरिक अंगहरुलाई स्वस्थ राख्न पनि मद्दत गर्छ ।

आँखाको दृष्टि राम्रो बनाउँछ

एक कप फर्सीले तपाईंलाई तपाईंको दैनिक सिफारिश गरिएका भिटामिन एको २००% मात्रा प्रदान गर्न सक्छ । भिटामिन एले तपाईंलाई स्वस्थ आँखा राख्न र विशेष गरी कम प्रकाशमा स्पष्ट देख्नमा मद्दत गर्छ । यस अर्थमा आँखा स्वस्थ राख्न तथा कमजोर दृष्टि भएकाहरुले फर्सी खानु लाभदायक हुन्छ ।

क्यान्सरको जोखिम कम गर्छ

फर्सीको माध्यमबाट प्राप्त हुने भिटामिन एले गर्ने अर्को उपयोगी काम भनेको यसले केही प्रकारका क्यान्सर, जस्तै फोक्सो वा प्रोस्टेट क्यान्सरको जोखिम कम गर्छ । रोचक कुरा के छ भने, भिटामिन एको सप्लिमेन्टबाट भन्दा फर्सी लगायतका खानेकुराहरुमा प्राकृतिक रुपमा पाइने भिटामीन ए क्यान्सरको जोखिम कम गर्न बढी प्रभावकारी हुने गर्छ ।

प्रतिरक्षा प्रणालीलाई सुदृढ तुल्याउँछ

फर्सीमा बिटा क्यारोटिनका अलावा भिटामिन सी, भिटामिन ई, आइरन, र फोलेट जस्ता स्वस्थ शरीरका लागि अत्यावश्यक तत्त्वहरु पनि पर्याप्त मात्रामा पाइने गर्छ । यी सबै तत्त्वहरुले हाम्रो शरीरको प्रतिरक्षा प्रणालीलाई बलियो बनाउने काम गर्छ । शरीरको रोग प्रतिरक्षा प्रणाली बलियो हुनु भनेको बाहिरी किटाणुहरुको हमलाबाट शरीर सुरक्षित रहनु तथा शरीरमा लागेका चोटपटकहरु चाँडो निको हुनु पनि हो । यस अर्थमा पनि हामीले आफ्नो खानेकुरामा फर्सीलाई समावेश गर्नु अति उत्तम कुरा हो ।

पोटासियमको खानी

फर्सीमा पाइने एउटा मुख्य तत्त्व पोटासियमले पनि हो । पोटासियमले रक्तचाप घटाउन सहयोग गर्छ । फर्सीका बीउहरुमा पनि खनिज र प्लान्ट स्टेरोल्स पर्याप्त मात्रामा पाइन्छ, जसले शरीरमा फाइदा गर्ने कोलेस्ट्रॉलको स्तर वृद्धि गर्न र रक्तचापलाई पनि कम राख्न मद्दत गर्छ ।

त्यसैगरी, फर्सीमा पर्याप्त मात्रामा पाइने पोटासियमले हृदयघात, मिर्गौलाका पथथरी र टाइप २ मधुमेहको जोखिमलाई कम गर्न सक्छ । त्यसैगरी, पोटासियमले हड्डीहरुमा खनिज घनत्व पनि बढाउन सहयोग गर्छ । यसरी फर्सीको नियमित सेवनले हाम्रो हड्डीलाई स्वस्थ र मजबूत राख्ने काममा पनि सहयोग गर्छ ।

पेटको बोसो घटाउँछ

फर्सीमा फाइबरको मात्रा धेरै हुन्छ र क्यालोरी कम हुन्छ । यसको अर्थ के हो भने यसले हाम्रो पाचन प्रणालीलाई स्वस्थ राख्न मद्दत गर्छ । क्यालोरी कम हुने हुनाले यसले हाम्रो भोकलाई शान्त पारे पनि अनावश्यक रुपमा क्यालोरी जम्मा हुन दिँदैन । यस अर्थमा पोषक तत्वले भरिपूर्ण फर्सी मोटोपनले चिन्तित व्यक्तीहरुका लागि खानेकुराको एउटा राम्रो विकल्प हो । हाम्रो आहारमा फर्सी समावेश गर्दा प्राप्त हुने फाइबरको वृद्धि पनि पाचन प्रक्रिया नियमित बनाउँछ र पेटको बोसो घटाउन सहयोग गर्छ ।

निद्रामा सुधार गर्छ

फर्सीका बीउमा ट्रिप्टोफन नामक एमिनो एसिड हुन्छ, जसले सेरोटोनिन नामक रासायनिक पदार्थ बनाउन मद्दत गर्छ। सेरोटोनिनले हामीलाई आनन्दित महसुस गराउने काम च गर्छ नै साथसाथै यसले राम्रो निद्रा लगाउने काम पनि गर्छ । त्यसैले राम्रो निद्रा नलाग्नेहरुका लागि पनि फर्सीको सेवन एउटा उत्तम विकल्प हुन सक्छ ।

स्वस्थ छाला

फर्सीमा रहेको बिटा क्यारोटिनको एन्टिअक्सिडेन्ट शक्तिले तपाईंको छाला स्वस्थ राख्न मद्दत गर्छ । यसले विशेष गरी उमेरको वृद्धिसँगै छालाको स्वास्थ्यमा पर्ने असर र नकारात्मक प्रभावहरुलाई काम गर्न सहयोग गर्छ । त्यसैले छालाको सुन्दरता र स्वास्थ्यको लागि पनि फर्सीको नियमित सेवन फाइदाजनक नै हुनेा गर्छ ।

स्वस्थ मुटु

माथि हामीले उल्लेख गरिसकेका छौं कि फर्सीमा पर्याप्त मात्रामा फाइबर पाइन्छ । फाइबरयुक्त खानेकुराहरुको सेवनले मुटुलाई स्वस्थ राख्छ र हृदय रोगको जोखिमलाई कम गर्छ । त्यसो त फर्सीमा पाइने फाइबरले मात्र हैन, यसमा पाइने पोटासियम र भिटामीन एले पनि मुटुलाई स्वस्थ राख्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छ ।

शिक्षकको बदमासीले ८ अंक ल्याउने विद्यार्थी पास !

लवकुमार अधिकारी
पृष्ठान

गौमुखी पालिकाको वडा नम्बर ५ मा रहेको जनसहयोगी माध्यमिक विद्यालयमा ८ अंक ल्याएका विद्यार्थी पास भएका छन् । जाँचकले प्रदान गरेको प्राप्ताङ्कको “लेजर” हेर्दा र जनसहयोगी माविका प्र.अ.ले आफूखुसी इन्ट्री गर्दा उक्त विद्यार्थीलाई पास गराइएको हो ।

सोमबार गौमुखी गाउँपालिकाको कक्षा ८ र ५ को अन्तिम नतिजा परीक्षा समितिले सार्वजनिक गर्यो । पालिकाले प्रकाशन गरेको पालिकास्तरीय परीक्षामा कक्षा ५ का ४५.५३ प्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण भए भने कक्षा ८ मा ३०.३ प्रतिशत मात्रै विद्यार्थी उत्तीर्ण भएका थिए । जनसहयोगी माध्यमिक विद्यालयबाट परीक्षामा सहभागी भएका १७ जनामध्येका १५ जनालाई उत्तीर्ण गराइएको छ । सो तथ्याङ्क हेर्दा पालिकाले नै १५ नम्बरसम्म आएकाहरूलाई पास गराउने भन्ने निर्णय गरेपछि थप ३ जना विद्यार्थी पास भएका छन् । यसरी पालिकाले उद्धार गरेका ३ जनासहित ११ पुन जान्छ । उसो त ५० अंकको पूर्णाङ्कमा पास हुन १८ नम्बर लिन अनिवार्य छ । जुन कुरा पाठ्यक्रम विकास केन्द्र र राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डको स्पष्ट मापदण्ड हो ।

तर यता गौमुखीमा भने ४ जना विद्यार्थीलाई निज विद्यालयका प्रधानाध्यापक एवं परीक्षा समितिका सदस्य अमृतबहादुर केसीले सिंगो पालिका र परीक्षा समितिलाई भुठो विवरण दिएर आफ्नो स्कुलका ४ जना विद्यार्थीलाई पास गराएका छन् । ति विद्यार्थीहरूको रोल नम्बर १००३ र संकेत नम्बर २४, प्राप्ताङ्क ११, त्यस्तै रोल नं. ९९० र संकेत २५, न्यूनतम प्राप्ताङ्क ८, ९९८ रोल नं. र संकेत २७ रोल प्राप्ताङ्क ११ छ भने १८७ रोल नम्बर र संकेत २८ रहेको विद्यार्थीको प्राप्ताङ्क १२ नम्बर मात्रै रहेको छ । केही समय अगावै सोही पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत तुल्सीराम पौडेलले विद्यालयहरूमा प्रशिक्षण दिएका थिए ।

गाउँपालिकाले कमिन्मा पनि १५ नम्बर नल्याउनेलाई पुनः परीक्षाको मौका दिनेगरी परीक्षा मापदण्ड निर्धारण गरे पनि उल्लेखित ४ जना मध्येका न्यूनतम ८ अंकसहित ३ वटा विषय लागेका विद्यार्थीलाई पालिकाको नतिजा प्रविष्ट गर्दा अमृतबहादुरले मानोमानी ढंगले पास गराएको देखिन्छ । यसरी एउटा विद्यालयको शिक्षकले बदमासी गरेर सिंगो पालिका, सम्बन्धित विद्यालय र सम्प्र शैक्षिक क्षेत्रमै कालो धब्बा पोत्दा समेत पालिकाका जिम्मेवार सरोकारवालाहरू चुप लागेर बसेको स्थानीय ज्ञामुराम न्यौपाने बताए । यो निकै

संवेदनशील विषय भएकाले छानवीन समिति बनाएर सो कार्यमा संलग्नलाई कारवाहीको दायरामा ल्याउनुपर्ने उनको भनाइ छ ।

गाउँपालिकाका अध्यक्ष एवम् गाउँ शिक्षा समितिका प्रमुख समेत रहेका विष्णुकुमार गिरीले नतिजा प्रकाशनमा परीक्षा समितिबाट ठूलो बदमासी भएको स्वीकार गरेका छन् । ‘अनुत्तीर्ण विद्यार्थीलाई नम्बर थपेर पास गराउने शिक्षकलाई कानुनी कारवाही हुन्छ,’ अध्यक्ष गिरीले भने-‘पास भनिएका विद्यार्थीलाई पुनः मौका परीक्षामा सहभागी गराउने निर्णय भएको छ ।’

त्यस्तै पालिका उपाध्यक्ष महावीर राना परीक्षाफल जस्तो संवेदनशील विषयमा विद्यालयका प्रअ तथा परीक्षा समितिको सदस्य पदमा बसेर नियोजित ढंगले बदमासी गर्ने काम निन्दनीय भएको बताउँछन् । यस्तो कार्यमा संलग्न भएका शिक्षकलाई नेपाल सरकारको मौजुदा ऐन नियमावली बमोजिम कारवाहीको दायरामा ल्याउने उनको भनाइ छ ।

बुधबार मात्रै परीक्षा समितिको बैठकमा निजले गल्ती स्वीकारेर परीक्षा समितिबाट राजीनामा दिएको र पास गरिएको विद्यार्थी लेजरमा फेल भएपछि पुनः मौका परीक्षामा सहभागी गराउने निर्णय भएको छ ।

तिलोत्तमा गोल्डकपको फाइनलमा चर्च ब्वायज र एपीएफ भिड्ने

बुटवल । चर्च ब्वायज युनाईटेड ललितपुर बुटवलमा जारी २३औँ तिलोत्तमा गोल्डकप प्रतियोगिताको फाइनलमा प्रवेश गरेको छ ।

देवीनगरस्थित एन्फा टेक्निकल सेन्टरको खेलमैदानमा बिहीबार भएको प्रतिस्पर्धात्मक खेलमा मच्छिन्द्र एफसी काठमाडौँलाई ४-१ गोल अन्तरले पराजित गर्दै चर्च ब्वायज फाइनलमा पुगेको हो । अब चर्च ब्वायजले उपाधिका लागि विभागीय टिम एपीएफ क्लबसँग शनिबार फाइनल खेल्नेछ ।

बिहीबारको खेलमा ३६औँ मिनेटमा चर्च

ब्वायजका विदेशी खेलाडी अरमान बिउडोनले गोल गर्दै अग्रता दिलाएका थिए । खेलको ४२औँ पाएको पेनाल्टीलाई अरमान बिउडोनले नै जाली चुमाएर दोस्रो गोल गरे भने ४४औँ मिनेटमा राज भुसालको क्रसलाई गोलमा परिणत गर्दै अरमानले ह्याट्रिक पुरा गरे ।

खेलको ६५औँ मिनेटमा राज भुसालको कर्नरलाई क्याप्टेन फकुने अबयोमीले डिबक्सभित्रबाट जाली चुमाउँदै आकर्षक गोल गरे ।

खेलको ८९औँ मिनेटमा मच्छिन्द्रका एलेक्स विलियमले चर्चका गोलकिपर अजित

चौधरीलाई बिट गर्दै सान्त्वना गोल गरे । खेलमा चर्च ब्वायजका फकुने अबयोमी प्लेयर अफ दी म्याचबाट पुरस्कृत भए ।

प्रतियोगिताको उपाधि विजेता टिमले नगद १२ लाख १२ हजार, उपविजेता टिमले ६ लाख, ६६ हजार, उत्कृष्ट गोलरक्षक, डिफेन्डर, मिड फिल्डर, फरवार्ड, कोचलाई नगद जनही ३१ हजारका दरले नगद पुरस्कार तथा सर्वोत्कृष्ट खेलाडीलाई स्कुटर वा मोटरसाइकल उपहारबाट पुरस्कृत गरिने आयोजक एन्फा रुपन्देहीका महासचिव हिमाल गौचनले बताए ।

हवाई टिकटमा लगाइएको कर हटाउन माग

काठमाडौँ । हवाई टिकटमा लगाइएको मूल्य अभिवृद्धि कर (भ्याट) हटाउन पर्यटन व्यवसायीले माग गरेका छन् । नेपाल एसोसिएसन अफ टुर एन्ड ट्राभल एजेन्स (नाट्रा) ले हवाई टिकटमा लगाइएको करबारे व्यवसायी एवं सरोकारवालासँग गरेको अन्तर्क्रियाका क्रममा वक्ताले हवाई टिकटको भ्याट हटाएर अरू विकल्प खोज्न सुझाव दिएका हुन् ।

साथै व्यवसायीले हवाई भाडा महँगो भएको कारण विदेशबाट नेपाल आउन लागेका नेपाली नागरिकहरू विदेशी एयरलाइन्सको प्रयोग गर्न बाध्य भएको भन्दै नेपाल आगमनलाई सहज बनाउन अग्रह गरे । टिकट महँगिएको कारण नेपाल आगमन हुने विदेशी पर्यटकमा असर परेको व्यवसायीको दाबी छ ।

न पाला वायु सेवा सञ्चालक सङ्घका अध्यक्ष मनोज

कार्कीले हवाई टिकटमा लगाइएको भ्याटले एयरलाइन्सलाई समेत असर परेको र हवाई यात्रु महँगो टिकट खरिद गर्न बाध्य भएको बताए । हवाई उड्डयन मात्र नभई पर्यटनका अन्य व्यवसायमा पनि यसको प्रत्यक्ष असर परेको उनको भनाइ छ ।

नेपाल पर्वतारोहण सङ्घका वरिष्ठ उपाध्यक्ष ठाकुरराज पाण्डेले समग्र पर्यटन क्षेत्रमा लगाइने करको नीतिगत रुपमा सहज बनाइनुपर्ने धारणा राखेका थिए । उनले आगामी आर्थिक वर्षको बजेटमा हवाई क्षेत्रलगायत पर्यटनका अन्य व्यवसायमा समेत लगाइने करमा हेरफेर गरिनुपर्नेमा जोड दिए ।

नाट्राका पूर्वअध्यक्ष मधु आचार्यले सरकारले हवाई टिकटमा लगाएको करलाई हटाएर अन्य विकल्प खोज्न सुझाए । छिमेकी

मुलुक भारतमा आन्तरिकमा पाँच प्रतिशत र विजनेस क्लासको टिकटमा १२ प्रतिशत कर लगाएको उदाहरण दिँदै नेपालको सन्दर्भमा कर व्यावहारिक नभएको उनले दाबी गरे । “हवाई टिकट महँगो भएको कारण विदेशी पर्यटक आगमन खुम्चिएको छ,” उनले भने-“पर्यटक आकर्षण गर्न हवाई टिकटमा भ्याट हटाएर अरू उपाय खोज्नु उपयुक्त हुन्छ ।”

रेष्टुरेण्ट एन्ड बार एसोसिएसन (रेबास) का अध्यक्ष सङ्घर्ष विष्टले हवाई टिकट महँगो भएकाले नेपाल आउने विदेशी पर्यटक पनि खुम्चिएको बताए । भ्याटले व्यावसायिक वातावरण नबनेको तथा समग्र व्यवसायमा असर परेको दाबी गरेका थिए । सरकारले चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट वक्तव्यमार्फत हवाई टिकटमा भ्याट लामै व्यवस्था गरेको थियो ।

नवलपरासी नारायणगढ-बुटवल सडकखण्डअन्तर्गत दाउन्ने क्षेत्रको यात्रा निकै कष्टपूर्ण बनेको छ । सडक विस्तारका क्रममा दाउन्ने क्षेत्रको राजमार्ग भत्काइँदा अहिले यो खण्ड भएर यात्रा गर्नु निकै कठिन चुनौतीपूर्ण रहेको छ ।

सडक विस्तारका क्रममा भत्काइएका संरचनाहरू समयमै पुनर्निर्माण नहुँदा यात्रुहरू दिनहुँ कष्ट भोग्नु बाध्य छन् । सडकखण्डको अन्य क्षेत्रमा धमाधम कालोपत्र गरिए पनि दाउन्ने क्षेत्रमा भने उबड-खाबड सडक, साँघुरा घुम्ती, निर्माणका लागि बनाइएका अस्थायी डाइभर्सन र धुलाम्मे बाटोले यात्रालाई कष्टकर बनाएको हो ।

यात्रु जीवन ढकालले भने-“दुम्कीवासदेखि दाउन्ने हुँदै बर्दघाटसम्मको बाटो निकै जोखिमपूर्ण छ । धुलो, धुवासँगै दुर्घटनाको जोखिम पनि उत्तिकै छ । दाउन्नेको बाटो छिचोल्न चार घण्टा लाग्थो ।” दाउन्ने खण्डमा धुलोका कारण दिउँसै ‘हेड लाइट’ बालेर हर्न बजाउँदै गाडीहरू गुडाउनुपर्ने बाध्यता छ । वैकल्पिक सडक नहुँदा यहाँ दिनहुँ सवारी जाम हुने समस्या उत्पन्न छ । फोन नलाम्ने, जङ्गल भएका कारण कहिलेकाहीँ यात्रु भोकभोकै बस्नुपर्ने अवस्था छ । दाउन्ने सडकको दुर्गति देखेर गाडी चालकहरू पनि हैरान छन् । ट्रक, बस, मोटरसाइकल सबैका लागि यो खण्ड जोखिमपूर्ण बनेको छ ।

चालक वसन्त खनाल भन्छन्-“१४ किलोमिटरको बाटो पार गर्न दुई-तीन घण्टा लाग्छ । लगातार धुलो खेप्नुपर्ने, गाडी हल्लिने र जोखिमपूर्ण यात्रा गर्नुपर्ने बाध्यता छ । प्रायः सञ्चयी राजधानी काठमाडौँबाट आउने र मुलुकका अन्य स्थानबाट काठमाडौँ जाने सवारीसाधन मध्यरातमा यहाँ पुग्छन् । यो समयमा यात्रु र चालकले भोग्नुपर्ने सस्ती थप कष्टपूर्ण हुने गरेको छ । बाटो नदेखिने गरी उड्ने धुलोका कारण दुर्घटनाको जोखिम पनि उस्तै छ ।”

इलाका प्रहरी कार्यालय दुम्कीवासका प्रहरी नायब निरीक्षक लक्ष्मण तनगामी पनि समयमा सडक निर्माण नहुँदा यस क्षेत्रको यात्रा निकै कष्टपूर्ण रहेको सुनाए । “दाउन्ने खण्डको सडक साँघुरो, उकालो-ओरालो, घुमाउरो मोड, एउटा गाडी बिग्रियो वा अर्कोले लेन क्रस गरेर अगाडि जान खोज्यो भने घण्टौँ जाम हुन्छ”, उनले भने-“भिरसहितको साँघुरो सडक भएकाले सवारीसाधन बिग्रिएपछि व्यवस्थापन गर्न पनि समय लाग्ने हुँदा जामको समस्या बढी हुने गरेको छ । हामीलाई पनि ट्राफिक व्यवस्थापनमा उत्तिकै समस्या छ ।”

यस खण्डमा हाल सडक विस्तारको कामअन्तर्गत कल्भर्ट निर्माण र सडक चौडा बनाउने काम भइरहेको छ । दाउन्ने क्षेत्रमा अधिकांश बाटो एकतर्फी

आयोजनाको पूर्वी खण्डअन्तर्गत दाउन्ने क्षेत्रको सबैभन्दा कठिन पहाडी चट्टान कटान गरिसकेका छौं ।”-उनले भने ।

उनका अनुसार नारायणगढ-बुटवल सडकको ११४ किलोमिटरअन्तर्गत गैँडाकोटदेखि दाउन्नेसम्मको ६५ किलोमिटरमध्ये बजार क्षेत्रमा सर्भिस लेनसहित छ र दाउन्नेको जोखिमपूर्ण क्षेत्रमा १४ किलोमिटर खण्डमा तीन लेनको सडक विस्तारको काम चलि रहेको छ ।

रु १७ अर्ब लागतमा निर्माण सुरु भएको यस आयोजनामा समयमा काम नभएपछि हालसम्म तीनपटक म्याद थपिएको छ । तेस्रो पटक थप गरिएको म्याद २०८२ साउन ८ गते सकिने छ ।

आकर्षक डिजाइन तथा छपाई

सबै किसिमका रंगिन तथा सादा डिजाइनका साथै सम्पूर्ण छपाईको लागि सधैं हामीलाई सम्मन्वहोस् !

आइडिया डिजाइनर्स/अफसेट प्रेस

सम्पर्कः
बुटवल-७, पुरानो बसपार्क (सब्जीमण्डी पछाडि)
यातायात मजदूर संघको भवनमा
फोनः-०७१-५५०२९३ मो.९८५७०३५३८०, ९८४७१२३९५७
E-mail:ideapressbtl@gmail.com

उच्च रक्तचाप नियन्त्रण गर्ने उपायहरू

-नुन कम भएको स्वस्थ र पोषण आहार खाने,
-तौल कम गर्ने र शारीरिक रुपमा सक्रिय रहने ।
-सुर्ती तथा मदिराजन्य पदार्थको सेवन नगर्ने ।
-चिकित्सकको सल्लाह पालन गर्ने ।
-चिकित्सकले सिफारिस गरेको औषधि नछुटाई खाने ।
-आफूलाई पायक पर्ने स्वास्थ्य संस्थामा गई मधुमेह, रक्तचाप (ब्लडप्रेसर), मिर्गौला सम्बन्धी रोगको नियमित जाँच गर्ने गरौं ।
स्वस्थ र दीर्घ जीवन बाँचौं ।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय
राष्ट्रिय उपत्यका (देउखुरी), नेपाल